

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE).

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published weekly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. Subscription \$2.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ одинокую соц. дем. часопис для цілої Америки; она одна дає те знане яке повинен мати кожний працююча клясово-свідомо людина. Хочеш знати, як адобути красний лад на світі, то читай все „Робочий Народ“.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є:

„ROBOTCHYJ NAROD“ Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg Man.

Завршення і Совершенство.

Темний неорганізований робітник, котрий без скарги волоче своє ярмо наймита є не більше ні менше, як робуча худобина. Щоб з такої „робучої худобини“ став завершений робітник д і й с н а л ю д и н а, треба темнякові зробити величезну перебудову свого власного мізку. Анальфавет має навчитись читати та писати, а потім має братись до читання книжки за книжкою, від вищої до вищої науки не зражаючись тим, що завершене дійде тільки по довгих роках читання та думання.

Щоб дістатись на першій щабель драбини до завершення, робітник має зрозуміти, що капіталіст, котрий дає йому роботу, не є його добродієм та хлібодавцем але є виснажувачем його темноти і робучої сили. Робітник має зрозуміти, що робітники, що працюють враз з ним, для того чи нішого капіталіста, не вороги йому, не конкуренти, але такіж повенелені робітники як і він сам, і що коли вони всі враз сполучать ся до купи в заводову організацію, чи юнії і будуть добре траматись купи, то не будуть себе виснажувати так тяжко капіталістами. Зрозумівши потребу заводової організації, робітник має шіднесться на другий щабель в напрямку завершення. Він має придивитись, що вивискувати так тяжко капіталістами. Зрозумівши потребу заводової організації, робітник має шіднесться на другий щабель в напрямку завершення. Він має придивитись, що вивискувати так тяжко капіталістами. Зрозумівши потребу заводової організації, робітник має шіднесться на другий щабель в напрямку завершення. Він має придивитись, що вивискувати так тяжко капіталістами.

Другим щаблем до завершення є зрозуміння потреби окремої політичної робітничої партії, котра силою своїх послів у законодавчих тілах боронилась теперішні інтереси робітників: 8 або 6 годин праці, мінімальна платня, державна асекурація на безробітє, каліцтво і старість,

безплатна наука для дітей і т. д. Такі робітничі партії існують в Англії та Австралії, але вони не касують капіталістичного устрою, вони хочуть у сему устрою, як конія економічно, так робітничя партія політично, охоронювати інтереси робітників.

Дійшовши до зрозуміння потреби політичної організації для працюючого люду, під впливом стародавніх ідей братерства, єдності і любови робітник починає моркувати в своїй голові, що доброб було, якба робітництво, звязавшись усе до купи, або зробило один величезний страйк і скинуло з себе капіталістів і стало жити без уряду, кожний роблючи, що хоче, зеднуючись для спільних робіт в маленькі комуни (громада), — так додумуєть ся робітник до анархізму.

Або знов гадає дорогою виборчої боротьби, а приквіді загальним страйком або кривавим повстанем уєднати від уряду буржуазію і, перебравши на власність держави усі засоби виробу (машинерію, ґрунта і т. д.) — запровадити колективістичний устрій, устрій спільної праці, а окремого споживання. Дорога до змінєня капіталістичного устрою на колективістичний — звєть ся соціалізмом.

Анархізм є третім, соціалізм четвертим щаблем на драбині до завершення.

Зрозуміти потребу і коряєть юнії або політичної партії може кожний думаючий робітник, і для сего непотрібно великої освіти. Додуматись до анархізму та соціалізму теж не треба поісти усі розуми. Але від зрозуміння соціалістичного систему до повного завершення, ще дуже, дуже далеко.

Робітник має також саме тіло, такіж самі житєві потреби, як і капіталіст. А не дійшовши до завершення, юніт, член робітничої партії, анархист, утопійний соціаліст — усі вони обома ногами стоять ще в капіталізмі. І помани їх при в а т н о ю л а с н о с т е ю, добрим зарібком і вони кинуть свої організації і стануть „добрими“ буржуаїми.

„Зерно впало на каміне, при дорозі та поміж терне“.

Але є в переконаню людини межа, перейшовши за когору вона вже не має повороту назад до капіталізму. Перейти за ту межу можуть не тільки робітники (вони найкорше), але й усі чесні, думаючі люде усіх кляс і станович і капіталісти, адвокати, пани, учителі і т. д. Та межа, — то остатній щабель до завершення, а від него починаєть ся безконечна дорога до сонця! Дістатись за ту межу самим „здоровим хлопським розумом“ вже не можна. Тут т р е б а н а у к и. Треба всеї тої науки, котраб просвітила мозок твій е к о н о м і ч н и м р о з у м и н е м і с т о р і ї. Тоді робітник стає завершеним, тоді він стає соціалістичним демократом! Але завершений робітник має стати ще с о в е р ш е н н о ю л ю д и н о ю. Тут ми виходимо на дорогу вищої моралі і починаємо мірати світ не вірою свого самолюбства, навівь не мірою тимчасових інтересів своєї кляси, але мірою добра будучого совершенного людства, котре очищене соціалістичною революцією від клясового поділу, візьме яко спадщину батьків своїх усю земну кулю.

Робітнику! придивись добре, на котрім щабелі ти тепер стоїш? П. Крат.

10 Років.

(Ювілей Великої Революції в Росії: 1905 — 1915)

Ви, що пережили великі дні 1905 року, ви, що бачили своїми очима, що то таке революційна сила народу — згадайте тепер знову ці незабутні дні і розкажіть про них тим молодим, хто їх тоді не розумів і хто не був ще вояком революції!

Тепер мов сон, великий радісний сон, ірховають перед нами полї 9 Января в Петербурі, коли півміліонова майже робітничя юрба пішла під царський дворець домагає ся волї. І потім усі забастовки, що мов грім по небу котили ся з краю у край Росії. Ціла боротьба правительства проти народу і боротьба народу проти правительства. Нарід усе еростав і свільйшав у сїй боротьбі. Підвели ся й селяне й сільські робітники — на самперед у нас на Україні. І салдати теж пішли за народом і з народом. В містах організують ся пролетаріатом „Ради Робітничих Депутатів“, скрізь Комітети по фабриках, Комітети на селах. Врешті наступає рішуча боротьба в осени. Загальна забастовка залізничдоріг, загальна забастовка скрізь. Залаяканий цар видає маніфеста 17 Октябрю в обіцянками наролові. Нарід не хоче пів-волї, а хоче усю волю і всі права, не віраєть цареві й чиновникам. Незабаром відбуваєть ся величезний в і д л „Селянського Союзу“ в Москві і далі йде узброєна боротьба робітничої кляси під проводом соціалістичної партії за повну волю. Повстання, республика... Сон... та правда!..

Згадайте усе, пержайте це раз у пам'яті усі полї, щоб охопити цілою душою — що значить для народу, коли ланцюга деспотичного правительства тріщать і розпадають ся, і коли народ сам починає творити жите.

Бо чиж царська бюрократія дала Росії за сотню літ стільки, скільки сам нарід вирвав від неї силою за один рік революції?!

Минулось, перемогли і обдурили — багато разів обдурили, ті, що кажуть, що „сам Бог помазав їх правати народами“.

Та не минули ті великі житєві потреби робочої кляси і селянства окремих народів Росії, які штовхали нарі до революції, — вони не минули тим бідш в Україні. Та не пройшло непомітно усе жита від того часу, а багато дечого нас навчило. Бо вже давно приборкана була революція, але тїнь її жила і жила, і чи Дума схилювалась, чи переводилось страхові закони для робітників, або якісь зміни в селянським укладі, чи якась група населєня, або фракція Думи вимагала громадянських свобод, чи український нарід вимагав собі національної волї — усе оцінювалось обома ворожими таборами так: — підведєть ся знов революція, чи ні?

Десять років! І дивно — тоді сплєли ся події в війно, знов тепер війна. Не все правда, як тоді, бо ніколи жите не повторяє слово за словом те, що було.

Тепер починаєть ся помалу. Але чи це значить, що дух революції пішов спочивати в могилу, чи може тільки те, що вона настигла на цей раз як щось ще більше, ще страшніше для ворогів народу?..

Ні, не пішов її великий дух спочивати! Вона сама жива і встає вже і десять років глибокої роботи в називі

Комуністичний Маніфест.

Він був для німецьких абсолютних урядів а їхнює дружиною попів, шкільних учителів, дідичів і бюрократів — за добре пугало проти грізно виступаючої буржуазії.

Він був солодким додатком до гірких ударів нагайки і рупшичних кувал, якими ці самі уряди „усмиряли“ (bearbeiten) повстання німецьких рсбітників.

Таким чином „справжній“ соціалізм, повернувшись у зброю урядів проти німецької буржуазії, почав також заступати ся і за безпосередні реакційні інтереси, за інтереси німецьких дрібних міщан. Це дрібне міщанство, що задишило ся від 16. столїття і що з того часу раз-по-раз знов вярнало в ріжноманїтних формах, — було правдивою підвалиною існуючого ладу.

Задержуванє його було задержуванєм існуючого в Німеччині ладу. Воно боїть ся промислового і політичного панування буржуазії через те, що це панованє завєвляє йому погібиль з одного боку, концентрації капіталу з другого боку, — в наслідок зросту революційного пролетаріату. Тому здавало ся, що „справжній“ соціалізм за раз заб'є обидві мухи. І він розповсюджував ся, як пошесть.

Керєя, зіткана з метафізичного прядива, померєжана квітками красномовного мудрїства, вкрита росєю чулого сентименталізму, да надавчайна керєя, в когтру німецькі соціалісти загортали своїх кільька

задубілих „вічних правд“, побільшувала тільки збуток їхніх товарів серед цієї публіки

З свого боку німецький соціалізм щораз більше цінавав своє призначенє, — призначенє бути бучним заступником оцего дрібного міщанства.

Він проголошував німецьку націю за нормальну людину. Кожному гідному вчинкові цього міщанства він надавав якой таємничий, високий, соціалістичний зміст, перевертаючи ці вчинки на виворіт. Консеквентний до краю, він виступив безпосередно проти грубо-руїнуючої тенденції комунізму, і проголосив свою безпартійність вищою од усякої клясової боротьби.

За дуже небагатьма винятками всі на чє б то соціалістичні і комуністичні писання, що кружлять по Німеччині, належать до цієї брудної знесилуючої літератури.

Консервативний або буржуазний соціалізм.

Певна частина буржуазії хоче зарадити соціальному лихові, щоб забезпечити існуванє буржуазного суспільства.

До цієї частини належать: економісти, філянтрови, гуманісти, ті, що хотять поліпшити становище працюючої кляси, доборочинці, ласкаві тварів, фундатори товариств тверезості, дрібні реформатори самих ріжних сортів. І цей буржуазний соціалізм справив навіть цілі системи.

Прикладом може бути Philosophie der Misere Прудона.

Ці соціалісти-буржуа хотять зоставити надалі житєві умови сучасного суспільства, скасувавши необхідно випливаючу з цих умов боротьбу і небезпеки. Вони хочуть буржуазії без пролетаріату. Буржуазія, розумієть ся, уявляє, що той світ, в якому она панує, — то найкращий світ. Буржуазний соціалізм виробляє з цього утішного уявлення напів системи або цілі системи. Пропонуючи пролетаріатові здійснити його системи і увійти в новий ерусалим, цей соціалізм, властиво, домагаєть ся лише того, щоб пролетаріат зостав ся в старому суспільстві, але щоб перестав його ненавидіти.

Друга не така систематична, але більш практична форма цього соціалізму схилювалась відвернути робітничу клясу від кожного революційного руху, доказуючи, що не та ча вивша політична зміна, а лиш зміна матеріальних, економічних відносин, може поліпшити становище робітників. Але зміну матеріальних житєвих обставин цей соціалізм зовсім не розумів, як значєне буржуазних продукційних відносин, бо це можливо тільки шляхом революції, він має на увазі лише адміністративні поліпшеня на ґрунті цих самих продукційних відносин, що таким чином, нічого не зміняють в відносинах між капіталом і наємною працюєю, а тільки в кратічім разі зменшують для буржуазії кошти її панування і роблять простішим державне порядкуванє.

Буржуазний соціалізму досягає відповідного до себе виразу лише там, де він робить ся звичайною реторичною фігурою.

Вільна торгівля! користна для робочої кляси; охоронні тарифи! в інтересі працюючої кляси; тюрма! в інтересі робочої кляси: це останнє, єдине поважно помисленє слово буржуазного соціалізму. Соціалізм буржуазії весь складаєть ся з докаування, що буржуа є буржуа в інтересі працюючої кляси.

Критично-утопічний соціалізм і комунізм.

Ми тут балакаємо не про ту літературу, що у всіх великих сучасних революційних висловлювала вимоги пролетаріату. (Писання Вабефа etc.)

Перші спроби пролетаріату безпосередне осягнути своїх власних інтересів, зроблені в часи загального заворушеня, в період упадання феудального суспільства, — конче мусіли розвїтти ся через нерозвинєність самого пролетаріату і через брак матеріальних умов до його визволеня, бо ці умови як раз самі — лиш продукт буржуазної епохи. Революційна література, що супроводила ці перші рухи пролетаріату, на зміст була мимоволї реакційною. Вона проповідувала загальний аскетизм і заведенє грубої рівности (to be Gleichmacheder).

Дійсні соціалістичні і комуністичні системи, системи Сен-Симона, Фур'є, Оуєна і т. в. вярнули в першій, нерозвинєній добі боротьби між пролетаріатом і буржуазією, в добі, про яку ми писали ранійш. (Див. Буржуазія і пролетаріат).

(Далі буде.)

нах народніх мас зробили її військими, так як і завданя риним.

Нехай же тремтять ті, х даді на пролетаріат і думає, щавнями таки знищить його можна одно ще сказати: — шдлєла своїх ворогів, тепер

Новини з

„Страйк“ в Гілкреді.

Після прикладу повіністїв а Фернї і майнери на Гілкреді (Англії), Італії, ді та Україні а Росії) зажадали від компанії сквігованя усіх „Австрійків“, а від уряду арештованя їх. Сей „страйк“ трєвав пару дєнь. Компанія сказала „Австрійкам“ робити, не зважаючи на „страйкарів“.

Англієські майнери самі тільки пили в готєли, а післали битєсь і напастувати наших людий темних наших Подолян з лїд царату.

Уряд не звернув уваги на повністичні заходи, і ті, бачучи що втрачають роботу, повернули до майни.

Тажко домініальний уряд сварить ся тепер з бр. коломбійським за арешт людей у Фернї. Є надія, що девотрих з них увільнять. Сї повністичні заворушеня між гірниками на Крос-вест-пайс розвїли юнійшу єдність і так слабонької юнії — а сего тільки й треба капіталістам.

Запроданці осуджені.

Як уже читачам „Р. Н.“ відомо, що по Альберті Із дить тепер сїлпий соціаліст Осборн в Калїфорнії, котрого опровдали шинкарі, що би вступав за ними з соціалістичного становища. Сей

Осан Назарук. Суспільні

(Докінченє.)

Війско або стає до бити прятель за міцний, — утїжовнівр з окрема міркує своє сїлу неприятеля? — Ні, Р. офіцари. Такого вояка заркотрий сам розсудув би сєтьє за міцний і втїк. Видєско є також організмом, бо орган у куці офіцірів.

— Якаж ріжниця є ммом, що дістав буком, а тпосипали ся кулі? Така, щодан, а другий шложений з окремих частин і упорядковані.

То складанє і порядкованє організованем. Організувати і шрядкувати, а счєтьє: такій гурт, така сєлад і порядок. У великихють значєне тільки упорядковані організації. В такихновий чоловік не значитї, в шлуді, значить чоловік, нуля, що стоїть за номером таких нуль, тим більше чє

Боротьба може лише чити ся, коли нарід сєєя купи, то значить коли організації. Бо організаціїрїва. Ог маєєт наприкладного товариства „Просьє